

VON § 5:8

Dnr. VON 2026/0073

Yttrande gällande subvention av bältrosvaccin

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. VON beslutar att anta föreliggande tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande.

Reservation

Anna Hamnström (V) reserverar sig mot beslutet och lämnar en skriftlig reservation, Protokollsbilaga § 5:8/01.

Särskilt yttrande

Lars Frid (S) och Benny Hansen (RP) lämnar skriftligt in ett särskilt yttrande, Protokollsbilaga § 5:8/02.

Britt-Marie-Rossiter (MP) lämnar skriftligt in ett särskilt yttrande, Protokollsbilaga § 5:8/03.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår att kommunen ska subventionera bältrosvaccin fullt ut för invånare 69 år och äldre i Österåkers kommun. Vård- och omsorgsnämnden har, inför Kommunfullmäktiges beslut, fått tillfälle att yttra sig avseende Kommunstyrelsens beslut om subvention av bältrosvaccin, KS 2026/0133.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande 2026-05-07

Förslag till beslut

Monica Kjellman (L) yrkar bifall till socialförvaltningens beslutsförslag enligt följande;

1. VON beslutar att anta föreliggande tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande.

Lars Frid (S) yrkar avslag på ärendet.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) eller Lars Frids (S) yrkande och finner att Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Omröstning

Votering begärs och genomförs med ja-röst för att besluta enligt Monica Kjellmans (L) yrkande och nej-röst för att besluta enligt Lars Frids (S) yrkande. Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista (§ 5:8) med 8 ja-röster och 4 nej-röster.

Expedieras

KS/KF

Akt

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Omröstningslista VON 2026-05-19 § 5:8

Parti	Ledamöter	När- varande	Ersättare	Ja	Nej	Avst
KD	Mikael Ottosson 1:e v ordf.	X		X		
S	Lars Frid 2:e v ordf.	X			X	
M	Isabelle Ankarfjärd Jäger	X		X		
M	Anneli Widén	X		X		
M	Yvonne Stahre	-	Axel Wester (M)	X		
M	Joakim Lundberg	X		X		
C	Bo Lundin	X		X		
RP	Benny Hansen	X			X	
V	Anna Hamnström	X			X	
MP	Britt-Marie Rossiter	X			X	
SD	Göran Westrin	X		X		
L	Monica Kjellman ordf.	X		X		
	Resultat			8	4	

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Reservation Vård- och omsorgsnämnden 2026-05-19**Ärende 6.3 Yttrande subvention av bältrosvaccin**

Von, 260519

Reservation ärende 6.3 Yttrande subvention av bältrosvaccin

Kommunstyrelsen har beslutat att införa en tids-begränsad ekonomisk subvention av bältrosvaccin för kommuninvånare 69 år och äldre. Som en del i beredningen har vård- och omsorgsnämnden fått tillfälle att yttra sig innan kommunfullmäktige fattar slutgiltigt beslut. Nämnden förslås besluta enligt kommunstyrelsens yttrande.

Vänsterpartiet anser initiativet vara intressant och är för förebyggande åtgärder som värnar de äldres hälsa. Samtidigt vill vi lyfta tre frågor som visar att den här typen av initiativ inte är långsiktigt hållbara:

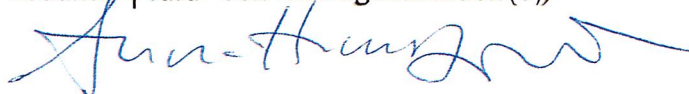
För det första ska Österåkers kommun inte ta över regionens ansvar för hälso- och sjukvården. Vaccinationer faller tydligt inom regionens ansvarsområde. För en stark välfärd måste en tydlig ansvarsfördelning värnas.

För det andra måste Österåker ta ansvar för skattebetalarnas pengar. Kommunen står inför utmaningar. Behoven inom äldreomsorgen ökar och kompetensförsörjningen är ansträngd. Kommunens kärnverksamheter ska prioriteras och resurser bör inte användas för att täcka upp för regionens ansvar. I förvaltningens förslag till yttrande skriver förvaltningen om medicinska fördelar och att vaccinet kan bidra till en dämpad efterfrågan på personal inom äldreomsorgen. Vänsterpartiet är tydliga med att subventionen inte får bli en ursäkt för att inte satsa på omsorgen. Vi kan aldrig vaccinera oss mot satsningar.

Avslutningsvis framgår det inte hur initiativet ska finansieras. I kommunstyrelsens handlingar och i vård- och omsorgsnämndens beslutsförslag framgår det inte hur Majoriteten ska finansiera subventionen. I ett fullständigt och ansvarsfullt förslag bör finansieringen och eventuella ekonomiska konsekvenser på vård- och omsorgsnämndens verksamheter tydligt redovisas.

Anna Hamnström .

Ledamot i vård- och omsorgsnämnden (V)

Särskilt yttrande Vård- och omsorgsnämnden 2026-05-19

Ärende 6.3 Yttrande subvention av bältrosvaccin

Särskilt yttrande**Österåker ska inte ta över regionens ansvar för vården**

I Österåker diskuteras nu om kommunen ska erbjuda eller finansiera vaccin mot bältros. Det kan låta som en bra och omtänksam idé, men i grunden är det fel väg att gå.

Vaccination är hälso- och sjukvård och ligger tydligt på regionernas ansvar. Det är inte en gräns som är oklar. När kommunen går in och börjar finansiera bältrosvaccin kliver vi i praktiken in på ett område som inte är vårt uppdrag.

Det är varken långsiktigt hållbart eller en bra användning av kommunens resurser. För om vi börjar här, var stannar det? Ska kommunen också ta över andra vaccinationer, vårdbesök eller rehabilitering när regionen inte räcker till? Problemet måste lösas där ansvaret faktiskt ligger, i regionen, inte genom att kommunen steg för steg tar över mer. Det finns också en tydlig risk för ojämlikhet. Österåker har goda ekonomiska förutsättningar, men alla kommuner ser inte ut så. Om vissa kommuner börjar erbjuda vaccin och andra inte får vi ett system där tillgång till förebyggande vård beror på var man bor. Det är inte rimligt.

Samtidigt har kommunen egna stora utmaningar. Äldreomsorgen är pressad, behoven ökar och kompetensförsörjningen är ansträngd. Då måste resurserna gå till kärnverksamheten, inte till att täcka upp för andra huvudmäns ansvar.

Det här handlar i grunden om principer. Antingen håller vi fast vid en tydlig ansvarsfördelning i välfärden, eller så urholkar vi den bit för bit.

Vill vi att fler ska få tillgång till bältrosvaccin ska vi driva frågan där den hör hemma, i regionen.

Österåker ska vara en stark välfärdskommun. Då måste vi också våga säga nej när kommunen förväntas ta ansvar för sådant som inte är vårt uppdrag.

Lars
Frid

Socialdemokraterna

Särskilt yttrande Vård- och omsorgsnämnden 2026-05-19

Ärende 6.3 Yttrande subvention av bältrosvaccin

Särskilt yttrande

VON 260519

Ang Bältrosvaccin för personer 69 år och äldre

Med anledning av ovanstående förslag reserverar jag mig å Miljöpartiets Österåker vägnar. Förslaget handlar om att äldre ska erbjudas bältrosvaccin på Österåkers kommuns bekostnad. Att ge vaccin är en regional angelägenhet och inte något kommunen ska göra. Enligt förslaget ska regionen göra detta men kostnaden ska kommunen stå för. Miljöpartiet de Gröna anser att det finns kostnader, som tillhör kärnverksamheterna, och att då lägga till en utgift, som inte tillhör kommunala åtaganden, är oansvarigt trots den naturligtvis goda intentionen.

Miljöpartiet reserverar sig mot beslutsförslaget.

Åkersberga som ovan

Britt-Marie Rossiter

Ledamot för MP i Vård och Omsorgsnämnden.

Tjänsteutlåtande

Till: Vård- och
omsorgsnämnden

Karin Leo

Datum: 2026-05-07
Diarienummer: VON 2026/0073

Yttrande gällande subventionering av bältrosvaccin

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår att kommunen ska subventionera bältrosvaccin fullt ut för invånare 69 år och äldre i Österåkers kommun. Vård- och omsorgsnämnden har, inför Kommunfullmäktiges beslut, fått tillfälle att yttra sig avseende Kommunstyrelsens beslut om subvention av bältrosvaccin, KS 2026/0133.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta

- VON beslutar att anta föreliggande tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande.

Ärendet

Kommunstyrelsen har i enlighet med tjänsteutlåtande ”Subvention till bältrosvaccin” diarienummer KS 2026/0133 beslutat att införa en tidsbegränsad ekonomisk subvention av bältrosvaccin för kommuninvånare som fyllt 69 år, där kommunens roll är strikt finansiär och all vaccination fortsatt utförs av regionen eller privata vårdgivare. Syftet är att minska lidande och sjuklighet hos äldre och samtidigt bidra till bättre folkhälsa, med möjliga positiva effekter mot demens och stroke. Subventionen utformas som en generell, icke behovsprövad folkhälsoinsats och ska hanteras så att den enskilde inte behöver förskottera kostnaden, exempelvis genom voucher eller direktfakturerering.

Som en del i beredningen har Vård- och omsorgsnämnden fått tillfälle att lämna ett yttrande på förslaget innan Kommunfullmäktige fattar beslut.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen rekommendation är att överlämna yttrandet som sitt eget till Kommunfullmäktige.

Tidigare beredning

Tjänsteutlåtande ”Subvention till bältrosvaccin” diarienummer KS 2026/0133

Bilagor

1. Yttrande subvention av bältrosvaccin.

Mona Bakhshi Poor
Socialdirektör

Josefin Bandh
Avdelningschef

Skickas till
KS/KF

Verification

Document ID 09222115557578586464

Document

_VON 2026_0073-01 Yttrande gällande subventionering av bältrosvaccin

Main document

2 pages

Initiated on 2026-05-20 12:33:50 CEST (+0200) by

Katarina Jupén Morell (KJM)

Finalised on 2026-05-20 16:09:09 CEST (+0200)

Initiator

Katarina Jupén Morell (KJM)

Österåkers kommun

Company reg. no. 212000-2890

katarina.jupenmorell@osteraker.se

Signatories

Mona Bakhshi Poor (MBP)

mona.bakhshipoor@osteraker.se

Signed 2026-05-20 12:47:43 CEST (+0200)

Josefin Bandh (JB)

josefin.bandh@osteraker.se

Signed 2026-05-20 16:09:09 CEST (+0200)

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: <https://scrive.com/verify>

Datum: 2026-05-08

Diarienummer: VON 2026/0073

Yttrande subvention av bältrosvaccin

Vård- och omsorgsnämnden har fått tillfälle att yttra sig avseende Kommunstyrelsens beslut om subvention av bältrosvaccin, KS 2026/0133, inför Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsförslag: VON beslutar att anta föreliggande tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande.

Kort om förslaget

Vaccination mot bältros ingår i dagsläget inte i det nationella vaccinationsprogrammet, utan erbjuds via regionens vårdcentraler och vaccinationscentraler mot egen avgift. Kommunstyrelsens förslag innebär ett införande av en kommunal subvention, vilket innebär att kommunen finansierar hela kostnaden för vaccinationen som en förebyggande insats.

Enligt kommunstyrelsens förslag till beslut ska vård- och omsorgsnämnden utarbeta och besluta om ett funktionellt system för genomförandet av subventionen. Detta innefattar bland annat voucher-, direktfaktureringsmodell eller liknande, villkor för anslutning av vårdgivare samt nödvändiga administrativa rutiner. Nämnden ska även genomföra subventionen under en försöksperiod om högst fyra år samt återrapportera till kommunfullmäktige och föreslå ställningstagande till en eventuell fortsatt inriktning.

Utarbeta och besluta om system för genomförande

Vård- och omsorgsnämnden har ingen erinran mot beslutet och ser positivt på förslaget från KS.

Ur ett medicinskt och omsorgsmässigt perspektiv finns en tydlig nytta med vaccination mot bältros, särskilt för äldre, då sjukdomen kan medföra betydande lidande och komplikationer såsom långvarig nervsmärta. Studier visar även på möjliga vinster kopplade till minskad risk för demensutveckling samt minskad risk för stroke.

Utökad vaccinering mot bältros kan leda till minskad sjuklighet, färre komplikationer och mindre lidande, samtidigt som belastningen på både hälso- och sjukvården och den kommunala omsorgen förväntas minska. Åtgärden förväntas bidra till ökad självständighet hos äldre och ge samhällsekonomiska vinster på sikt.

En satsning på att erbjuda bältrosvaccination till personer 69 år och äldre bedöms vara väl förenlig med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och vila på vetenskaplig grund. Valet av åldersgräns riktar insatsen till en grupp där sjukdomsrisken och konsekvenserna av insjuknande är tydliga, samtidigt som vaccinationen bedöms ge god effekt sett över återstående livslängd.

Genomförandet av subventionen bör ses som en del av kommunens förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre invånare, vilket är av stor vikt i en tid då andelen äldre i befolkningen ökar och kommunen står inför en kompetensförsörjningsutmaning.

Inför kommunfullmäktiges beslut kommer förvaltningen att skapa en arbetsgrupp tillsammans med servicecenter. Arbetsgruppen ska ta fram ett förslag på hur genomförandet kan utformas för invånarna.

Slutsats

Socialförvaltningen bedömer att en ökad vaccinationsgrad mot bältros potentiellt kan bidra till positiva effekter för vård- och omsorgsnämndens verksamhet, exempelvis genom att i viss grad påverka behovet av omsorgsinsatser såsom hemtjänst eller särskilt boende.

På sikt skulle detta även kunna ha viss betydelse utifrån den kompetensförsörjningsutmaning som äldreomsorgen står inför, då ett minskat omsorgsbehov kan bidra till att dämpa efterfrågan på personal. Samtidigt är sambanden inte entydigt fastställda och effekternas omfattning svår att förutse.

Generellt är socialförvaltningen positiv till åtgärder som kan bidra till att underlätta framtidens utmaningar inom äldreomsorgen. Förvaltningen har därför ingen erinran i ärendet, utan ställer sig bakom kommunstyrelsens beslutsförslag.